

สรุปผลจากกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้
 “กลยุทธ์การสอนและการใช้สื่อแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ”

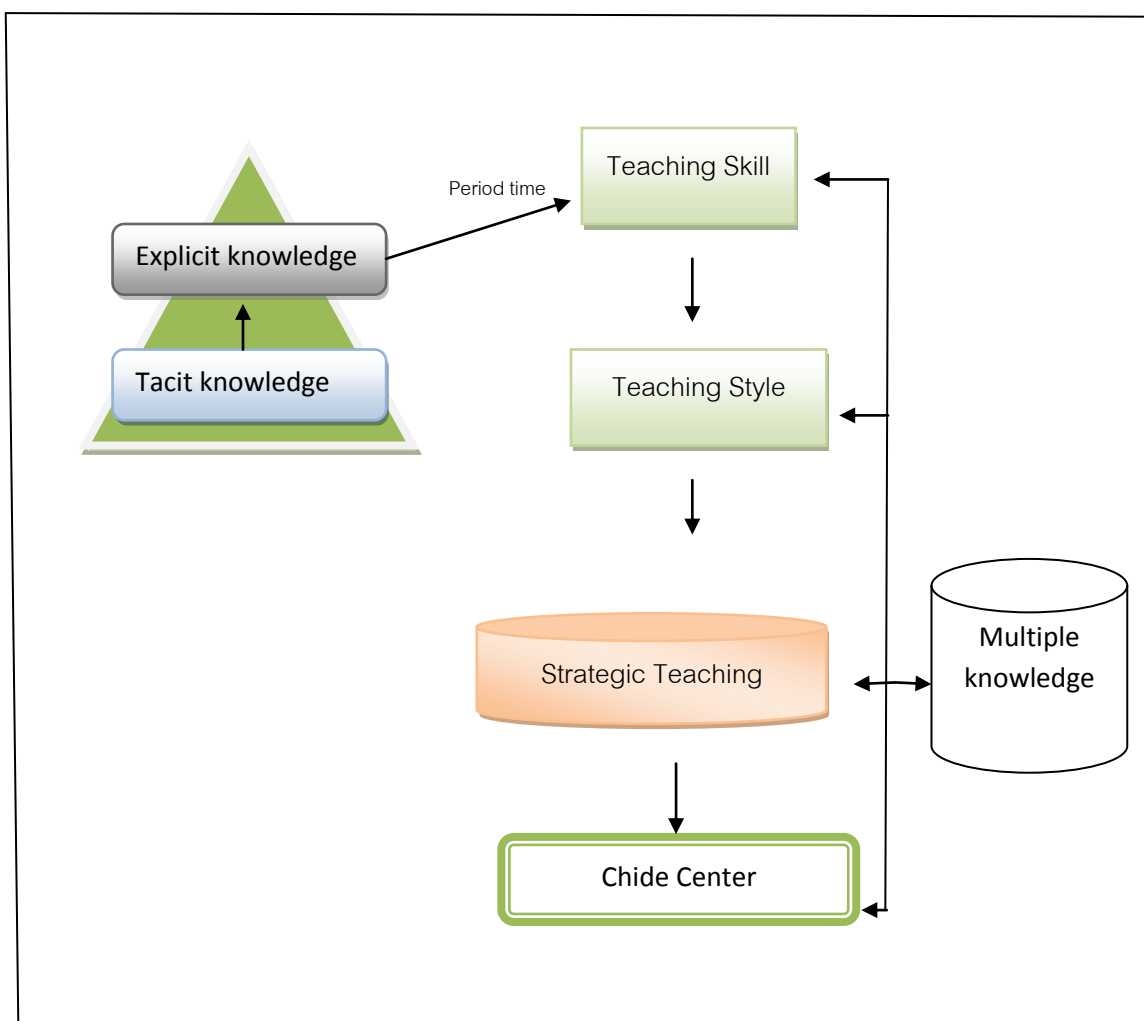
วันศุกร์ ที่ 10 กุมภาพันธ์ 2555

เวลา 8.30 – 12.30 น. ณ ห้องประชุม 244 อาคารเฉลิมพระเกียรติฯ

กลยุทธ์การสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

จากการสัมมนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการเรียนการสอนพบว่า การสอนในปัจจุบันนอกจากผู้สอนจะต้องมีความรู้ทางด้านวิชาการแล้ว สิ่งที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ การมีทักษะแห่งการสอน (Teaching Skill) ซึ่งทักษะทั้งหมดจะต้องอาศัยทั้งประสบการณ์ด้านการสอนร่วมกับความสามารถเฉพาะบุคคล จากประเด็นทั้งหมดข้างต้นนี้ ผู้สอนสามารถนำมาพัฒนาสู่กลยุทธ์และเทคนิควิธีเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนให้ทันสมัยตามการเปลี่ยนแปลงทางด้านองค์ความรู้ไปพร้อม ๆ กับผู้เรียน โดยกำหนดเป็นกรอบแนวการสอนได้ดังนี้

กรอบแนวการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

จากกรอบแนวการสอนดังกล่าวสรุปได้ดังนี้

1. ผู้สอนจะต้องมีความรู้ทางด้านทฤษฎีแห่งศาสตร์ความรู้ที่ตนเองได้ศึกษามาซึ่งต้องรู้อย่างครอบคลุมรอบด้านทุกประเด็นที่เกี่ยวข้อง และสามารถนำมาถ่ายทอดผ่านการสอนอย่างเป็นลายลักษณ์อักษรสู่ผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม(การทำแผนการสอน)

2. ผู้สอนจำเป็นต้องมีความสามารถทางด้านทักษะ ทั้งประสบการณ์ทางตรง - ทางอ้อม รวมถึงองค์กรแห่งสาขาวิชาชีพเพื่อเพิ่มประสบการณ์ให้กับผู้เรียน สามารถถ่ายทอดสู่ผู้เรียนได้โดยใช้ประสบการณ์ ซึ่งผู้เรียนจะได้รับแนวปฏิบัติที่ชัดเจนก่อนเข้าสู่ตลาดแรงงานในอนาคต(การทำโครงการ, โครงการ, วิจัย, ฝึกงาน เป็นต้น)

3. ผู้สอนต้องมีทักษะในการสอนที่เหมาะสมกับกลุ่มผู้เรียนซึ่งสามารถปรับเปลี่ยนได้ ทักษะแห่งการสอนจำเป็นต้องใช้ระยะเวลาในการสร้างสรรค์ และฝึกฝนให้มีความชำนาญ

4. ผู้สอนต้องมีเทคนิคการสอนที่สามารถสร้างความสนใจให้กับผู้เรียน เช่น การสร้างแรงจูงใจ การควบคุมอารมณ์ การพูด น้ำเสียง ในการถ่ายทอดสู่ผู้เรียนเพื่อสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ เทคนิคถือได้ว่าเป็นความสามารถเฉพาะบุคคล และการใช้เทคนิคในการสอนจะต้องมีความแตกต่างกันทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะของรายวิชาเป็นสำคัญ

5. กลยุทธ์การสอนเป็นขั้นตอนในการกำเนิดองค์ความรู้ใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาให้เกิดนวัตกรรมทางการสอนโดยอาจใช้อุปกรณ์และสื่อการสอนที่เหมาะสมและหลากหลาย นำมากำหนดเป็นแผนกลยุทธ์ในแต่ละรายวิชา ให้สอดคล้องกับประเด็นการสอนในแต่ละด้าน เพื่อสร้างเอกลักษณ์ให้กับผู้เรียน

6. การสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นขั้นตอนแห่งการเรียนรู้ที่ให้นักศึกษามาทบทวนในการเรียนมากขึ้น ซึ่งผู้สอนอาจจะเป็นเพียงผู้เสนอแนะ และช่วยเหลือคอยดูแลและให้คำปรึกษากับผู้เรียน ซึ่งถือเป็นกลยุทธ์ที่สำคัญที่สุดในการเรียนรู้ วิธีการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเช่น

- การจัดกิจกรรม
- งานกลุ่ม
- การนำเสนอในประเด็นที่น่าสนใจ
- การให้ผู้เรียนได้ศึกษาหาความรู้มาก่อน
- การมอบหมายงานโดยให้ปฏิบัติจริง
- การถาม – ตอบ ได้ตอบ
- การทดลอง

ในประเด็นนี้สิ่งที่สำคัญที่สุดคือการวิเคราะห์ สังเคราะห์ แก้ไขปัญหาเป็น กล้าคิดกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมซึ่งกลยุทธ์ในการสอนต้องมีบทสรุปทุกครั้งเพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจและนำความรู้ที่ได้ไปใช้อย่างถูกวิธีต่อไป

อย่างไรก็ตามในการสัมมนาครั้งนี้มีข้อเสนออื่น ๆ ในประเด็นที่มีข้อจำกัดด้านการใช้กลยุทธ์ดังนี้

- ผู้สอนไม่สามารถใช้กลยุทธ์กับกลุ่มผู้เรียนได้อย่างทั่วถึง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่าง เช่น ปัญหาส่วนตัวผู้เรียน ความยาก – ง่ายในแต่ละรายวิชา กลุ่มผู้เรียนภาคปกติและภาคสมทบ เป็นต้น
- การใช้กลยุทธ์ควรมีการทดลองกับกลุ่มผู้เรียนและนำกลยุทธ์ไปปรับเปลี่ยนใช้อย่างต่อเนื่อง

การสร้างสื่อการสอนอย่างสร้างสรรค์

จากการสัมมนาด้านการใช้สื่อการเรียนการสอนพบว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นกับอาจารย์ผู้สอนเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอนมีประเด็นที่สำคัญดังนี้

1. ผู้สอนยังไม่มีประสบการณ์สอนและยังไม่เข้าใจวิธีการใช้สื่อการสอน
2. ผู้สอนยังไม่สามารถถ่ายทอดการสอนผ่านสื่อการสอนได้อย่างเหมาะสม
3. สื่อการสอนที่นำมาใช้ไม่สอดคล้องกับประเด็นการสอน
4. สื่อการสอนที่ใช้ไม่หลากหลายโดยปกติจะใช้เป็นสื่อการสอนผ่านคอมพิวเตอร์
5. สื่อการสอนไม่ส่งผลต่อกระบวนการคิดอย่างสร้างสรรค์ของผู้เรียน(ต่อยอดแนวคิดเชิงบูรณาการ)

จากประเด็นปัญหาดังกล่าว วิทยากรได้แนะแนวทางสู่การใช้สื่อการสอนและการสร้างสื่อการสอนอย่างสร้างสรรค์สรุปประเด็นดังต่อไปนี้

1. การสร้างสื่อจากประสบการณ์
 - 1.1 การสาธิต
 - 1.2 การเรียนรู้นอกสถานที่
 - 1.3 ประสบการณ์ตรงและประสบการณ์จำลอง
2. การสร้างสื่อการสอนจำแนกตามคุณสมบัติ
 - 2.1 สร้างสื่อโดยใช้วัสดุอุปกรณ์
 - 2.2 สร้างสื่อโดยการใช้เครื่องมือไฮเทคทันสมัยศึกษา
3. การสร้างสื่อการสอนแบบใช้รูปแบบ
 - 3.1 สื่อตาราง รูปภาพ กราฟ
 - 3.2 สื่อการสอนโดยใช้เสียง

นอกจากนั้นในการสัมมนาประเด็นการสร้างสื่อการสอนอย่างสร้างสรรค์ ได้เสนอประโยชน์ของการใช้สื่อ โดยการแลกเปลี่ยนทัศนคติและประสบการณ์ระหว่างผู้เข้าอบรมสัมมนาและวิทยากร ผู้ที่ได้ใช้สื่อในการสอนในรายวิชาต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เข้ารับการสัมมนาได้นำไปประยุกต์ใช้ในระบบการเรียนการสอนให้เกิดประโยชน์สูงสุดและสามารถสร้างสื่อที่เป็นนวัตกรรมเชิงบูรณาการโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้มีประสิทธิภาพต่อไป

.....

นางสาวดวงดาว บุญเรือง

กรรมการ/เลขานุการ

.....

นายวรพล คล่องเชิงศรี

ประธานกรรมการ การจัดการความรู้กลุ่ม 2

ด้านการเรียนการสอน